

PWYLLGOR GWAITH

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar Dydd Llun, 28 Hydref 2019

YN BRESENNOL: (Cadeirydd)
(Is-Gadeirydd)

Cynghorwyr Llinos Medi Huws, Cynghorydd R.Meirion Jones,
R G Parry OBE FRAGS, Dafydd Rhys Thomas, Ieuan Williams,
Alun W Mummery a Robin Williams

WRTH LAW:

**HEFYD YN
BRESENNOL:** Cynghorwyr

YMDDIHEURIADAU: R Dew a Carwyn Jones

Croesawodd y Cadeirydd Mrs Annwen Morgan i'w chyfarfod cyntaf o'r Pwyllgor Gwaith fel Prif Weithredwr Cyngor Sir Ynys Môn.

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2 MATERION BRYN ARDYSTIUYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU SWYDDOG A BENODWYD GANDDO

Dim i'w hadrodd.

3 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 16 Medi, 2019 i'w cymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith.

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 16 Medi, 2019 fel rhai cywir.

4 COFNODION – PANEL RHIANT CORFFORAETHOL

Cyflwynwyd cofnodion drafft y Panel Rhiant Corfforaethol a gynhaliwyd ar 9 Medi, 2019 ar gyfer eu mabwysiadu.

Penderfynwyd mabwysiadu cofnodion drafft cyfarfod y Panel Rhiant Corfforaethol a gynhaliwyd ar 9 Medi, 2019.

5 BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwynwyd adroddiad Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd yn cynnwys Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod rhwng Tachwedd, 2019 a Mehefin 2020 i'w ystyried a nodwyd y newidiadau canlynol –

- Eitemau Newydd
- Eitem 7 – Newidiadau i'r Cyfansoddiad er mwyn adlewyrchu'r ailstrwythuro mewnol (ar gyfer cyfarfod 25 Tachwedd, 2019)
- Eitem 9 – Ysgogiad Economaidd Llywodraeth Cymru (ar gyfer cyfarfod 25 Tachwedd, 2019)
- Eitem 10 – Cyflwyno Galw Gofal – Costau Cyswllt Gofal ar gyfer Tenantiaid Tai Cyngor (cadarnhad o'r cynigion a chymeradwyaeth er mwyn cynnal gwaith ymgysylltu)(ar gyfer cyfarfod 25 Tachwedd, 2019)
- Eitem 34 – Cyflwyno Galw Gofal – Costau Cyswllt Gofal ar gyfer Tenantiaid Tai Cyngor (canlyniadau'r ymgysylltiad a chymeradwyo'r polisi) (ar gyfer cyfarfod 27 Ebrill, 2020)
- Eitemau sydd wedi eu Gohirio
- Eitem 8 – Bid Twf Gogledd Cymru – i'w ail drefnu, dyddiad i'w gadarnhau
- Eitem 11 – Cyllideb 2020/21 (cynigion cychwynnol drafft ar gyfer ymgynghoriad) – i'w ystyried gan bwyllgor arbennig o'r Pwyllgor Gwaith i'w gynnal ar 23 Rhagfyr, 2019.
- Eitem 32 – Archwiliad CIW o Wasanaethau Plant yn Ynys Môn (adroddiad cynnydd 6 mis ar y Cynllun Gwella) – i'w ail drefnu ar ddyddiad i'w gadarnhau yn dilyn argymhellion y 2 bwyllgor sgrwtini ar amserlennu'r 3 phanel sgrwtini (yn cynnwys y Panel Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol).

Nododd y Pwyllgor Gwaith bod y cynigion cychwynnol ar gyfer Cyllideb 2020/21 wedi cael eu gohirio i gyfarfod 23 Rhagfyr oherwydd y llithriant yn amserlen Llywodraeth Cymru gyda chyhoeddiad y setliad drafft cychwynnol ar gyfer llywodraeth leol yn cael ei wneud yn llawer hwyrach nag arfer.

Penderfynwyd cadarnhau Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith am y cyfnod Tachwedd, 2019 hyd at Mehefin, 2020 gyda'r newidiadau ychwanegol a amlinellwyd yn y cyfarfod.

6 POLISI GOSOD TAI CYNGOR (CYSWLLT LLEOL)

Cyflwynwyd ar gyfer ei ystyried, adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Tai yn gofyn am ganiatâd y Pwyllgor Gwaith i ddiwygio'r Polisi Gosod Tai Cyngor.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Tai a Chefnogi Cymunedau bod y Polisi Gosod Tai Cyngor wedi bod yn weithredol ers 2016 a bod yr adolygiad presennol, a oedd yn ceisio sefydlu a yw'r polisi presennol yn cyfrannu tuag at gymunedau cynaliadwy,

hefyd yn gyfle i newid rhai elfennau o'r polisi er mwyn sicrhau ei fod yn addas i'r diben wrth symud ymlaen. Yn dilyn cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith, cyflawnwyd ymgynghoriad cynhwysfawr ar ddiffinio a chynnwys cysylltiad lleol o fewn y system fandio gyda'r gynulleidfa darged fel y nodwyd yn yr adroddiad; derbyniwyd 114 o ymatebion gyda chefnogaeth i gynnwys cyswllt lleol fel ystyriaeth o fewn y polisi gyda chysylltiad ag ardal benodol i gael ei ddiffinio drwy edrych ar ddalgylchoedd cynghorau tref a chymuned. Derbyniwyd ymateb da hefyd i'r cwestiynau eraill a gyflwynwyd mewn perthynas â gweithrediad y polisi. Dywedodd yr Aelod Portffolio bod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn ei gyfarfod ar 11 Medi, 2019 wedi craffu ar ganlyniad yr ymgynghoriad ac roedd y pwyllgor ynghyd â'r Aelodau yn gefnogol o'r gwelliannau a gynigwyd.

Cadarnhaodd y Cynghorydd Dylan Rees, Is-gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol bod y Pwyllgor, wedi iddynt ystyried y broses ymgynghori a'r ymatebion, yn fodlon fod y broses wedi bod yn ddigonol a bod y newidiadau i'r Polisi Gosod Tai Cyngor yn dderbyniol yn seiliedig ar yr ymatebion a dderbyniwyd. Penderfynodd y Pwyllgor felly y dylid argymhell fod y Polisi Gosod Tai Cyngor yn cael ei fabwysiadu gan y Pwyllgor Gwaith, yn cynnwys y newid mewn perthynas â chyswllt lleol.

Nododd y Pwyllgor Gwaith, wrth gefnogi a chroesawu cyflwyniad y ddarpariaeth cyswllt lleol i'r Polisi Gosod Tai, ei fod yn helpu i greu cymunedau cynaliadwy drwy sicrhau bod cysylltiadau teuluol a chymunedol yn cael eu cynnal ond nododd hefyd y bydd cwrdd ag anghenion brys mewn perthynas â thai hefyd yn parhau i fod yn flaenoriaeth.

Penderfynwyd cymeradwyo'r Polisi Gosod Tai Cyffredin diwygiedig fel y'i cyflwynwyd.

7 ADRODDIADAU BLYNYDDOL A CHYFRIFON YMDDIRIEDOLAETH ADDYSG BELLACH YNYS MÔN 2018/19

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 yn cynnwys yr Adroddiad Blyneddol a Chyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn ar gyfer 2018/19 ar gyfer eu hystyried gan y Pwyllgor Gwaith.

Adroddodd yr Aelod Portffolio Cyllid fod yr adroddiad yn darparu trosolwg o gefndir Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn gan gynnwys statws cyfreithiol yr Ymddiriedolaeth a'r gwahanol elfennau ynddi h.y. y tair cronfa sy'n ffurfio'r Ymddiriedolaeth (Stad Elusennol David Hughes, Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 1/3 (Cyfyngedig), Cronfa Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn 2/3 (Cyfyngedig)). Mae'r Ymddiriedolaeth yn ennill incwm drwy gasglu rhenti o bortffolio Ymddiriedolaeth Gwaddol David Hughes y mae'n buddsoddi ynddynt a difidendau a llog ar fuddsoddiadau'r Gronfa Buddsoddi a reolir, llogau eraill a gwerthiant buddsoddiadau. Mae gwariant yn ymwneud â chynnal a chadw eiddo, nwy a thrydan ac ati, dibenion elusennol, ffioedd elusennol (archwilio) a ffioedd rheoli eiddo. Darperir gwybodaeth mewn perthynas ag incwm, gwariant ac asedau'r Ymddiriedolaeth yn Atodiad A yr adroddiad sy'n cynnwys y cyfrifon ariannol ar gyfer yr Ymddiriedolaeth 2018/19. Mae'r rhain yn dangos bod elw net o £113,016 ar gyfer y flwyddyn; daeth buddsoddiadau incwm i £131,010 (£125,970 ohono o Stad David

Hughes a £5,040 o ddifidendau a llog). Roedd gwariant ar gyfer y cyfnod yn £126,589 gyda £99,943 ohono'n mynd ar drwsio a chynnal a chadw. Ar 31 Mawrth, 2019 roedd cyfanswm cronfeydd yr Ymddiriedolaeth yn £3,237,050, ac o'r swm hwn, roedd £372,681 yn falans arian parod yr Ymddiriedolaeth ar y dyddiad hwn.

Atgoffodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 pawb am ddibenion elusennol y tair cronfa y mae Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn wedi eu rhannu iddynt, y prif ffynonellau cyllido a'r dosbarthiad o gyllid rhwng y tair cronfa. (Mae paragraff 2.1. yr adroddiad yn cyfeirio at hyn). Nododd y Swyddog fod yna lawer o wariant wedi bod ar uwchraddio'r portffolio eiddo oedrannus er mwyn sicrhau ei fod i'fyny i'r safon a bod y buddsoddiad hwn wedi parhau yn 2018/19 gyda £99,943 yn cael ei wario ar drwsio a chynnal a chadw stad David Hughes gan adael £5,621 dros ben i'w wario rhwng y tair cronfa. Mae'r rhan fwyaf o werth y Gronfa yn dod o stad David Hughes - £2,545,800. Mae'r Gronfa felly yn ariannol iach ac mae'r adroddiad uchod yn cwblhau'r gwaith o adrodd ar gyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn am eleni.

Roedd y Pwyllgor Gwaith yn ddiolchgar am y gwaith a wnaed gan y Gwasanaeth Cyllid er mwyn sicrhau mwy o eglurder o ran y ffordd y mae Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn yn gweithio a hynny drwy'r adroddiad hwn a'r adroddiad a nodir ymhellach o dan eitem 13 ar yr agenda. Holodd y Pwyllgor Gwaith a yw'r Cyngor yn adroddiadau ar y defnydd o'r arian a dderbynnir gan Elusen David Hughes ar gyfer y Tlodion, sef cyfanswm o chwarter unrhyw incwm dros ben net o Stad Elusennol David Hughes (Cronfa Waddol). Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151, oherwydd nad yw'r elusen yn uniongyrchol gysylltiedig â'r Cyngor ei bod yn adrodd yn uniongyrchol i'r Comisiwn Elusennau ac mai unig rôl y Cyngor mewn cysylltiad â'r elusen yw dosbarthu'r cyllid perthnasol iddi.

Penderfynwyd cymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon ar gyfer Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn am 2018/19 fel y'u cyflwynwyd o dan Atodiad A i'r adroddiad.

8 ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL CYNLLUN DATBLYGU LLEOL AR Y CYD

Cyflwynwyd ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor Gwaith, adroddiad y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol yn cynnwys yr Adroddiad Monitro Blynyddol ar y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn ymwneud â'r cyfnod rhwng Awst 2017 a Mawrth 2019.

Yn absenoldeb yr Aelod Portffolio Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd adroddodd yr Aelod Portffolio Cyllid bod angen i'r Cynghorau gyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol ar weithrediad y strategaeth a pholisïau'r Cynllun Datblygu Lleol rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth o'r flwyddyn flaenorol i Lywodraeth Cymru. Fel arfer, mae angen cyhoeddi'r adroddiad monitro cyntaf erbyn 31 Hydref o'r flwyddyn yn dilyn mabwysiadu'r cynllun datblygu lleol ar y cyd, fodd bynnag, nid oes modd i hyn ddigwydd pan mae llai na 12 mis rhwng dyddiad mabwysiadu'r cynllun a 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Gan y mabwysiadwyd Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Ynys Môn a Gwynedd ddiwedd Gorffennaf 2017 dyma'r cyfle cyntaf i gyflwyno'r adroddiad monitro blynyddol i Lywodraeth Cymru ar weithrediad y cynllun dros

flwyddyn ariannol lawn. Ychwanegodd yr Aelod Portffolio bod yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn darparu crynodeb o berfformiad y Cynllun dros y cyfnod yn erbyn cyfres o ddangosyddion o fewn y Fframwaith Monitro (a nodir ym mhennod 7 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd) a ddefnyddir er mwyn monitro effeithlonrwydd y Cynllun a'i bolisiâu. Mae canfyddiadau'r Adroddiad Monitro cyntaf yn dangos bod y dangosyddion hyn, ar y cyfan, yn perfformio yn unol â'r disgwyliadau ac o ganlyniad ei fod yn hapus cynnig yr adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith gyda'r argymhelliad bod y Prif Swyddog Cynllunio yn cael yr awdurdod i wneud y newidiadau golygyddol terfynol, unrhyw ddiwygiadau a/neu gywiriadau i'r adroddiad cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

Cadarnhaodd y Prif Swyddog Cynllunio bod canfyddiadau allweddol yr Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn gadarnhaol a bod y dystiolaeth a gasglwyd yn dangos bod polisiâu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn llwyddo i ddarparu amcanion Strategol y Cynllun. Bydd yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn darparu gwaelodlin tystiolaeth ar y dangosyddion er mwyn gallu cymharu yn y dyfodol, rhywbeth a fydd yn galluogi'r Cyngor i adnabod unrhyw dueddiadau, rhywbeth sy'n bwynt allweddol gan fod hon yn broses ailadroddol a blynyddol dros nifer o flynyddoedd a ddylai adnabod heriau a chyfleoedd ynghyd â dulliau posib ar gyfer adolygu ac addasu polisiâu lleol. O ystyried y dystiolaeth a ddarparwyd gan yr Adroddiad Monitro Blynyddol felly, ni ystyrir fod y Cynllun Datblygu ar y Cyd angen ei adolygu'n llawn na'n rhannol ar hyn o bryd a hynny am y rhesymau a nodwyd. Mae polisiâu'r Cynllun yn cael eu gweithredu yn unol â'r disgwyliadau ac mae'r Cynllun yn cyflawni ei amcanion ar hyn o bryd.

Adroddodd y Cynghorydd G.O.Jones, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio, ar drafodaethau'r Pwyllgor ar y mater hwn yn ei gyfarfod 24 Hydref, 2019. Nododd fod y Pwyllgor wedi trafod pwysigrwydd y fframwaith monitro a'r Adroddiad Monitro Blynyddol o ran asesu effeithlonrwydd y CDLIC; y trefniadau ar gyfer sicrhau cadernid yr Adroddiad Monitro Blynyddol a'i gydymffurfiaeth â gofynion statudol a'r fframwaith polisi er mwyn datblygu tai mewn ymateb i angen lleol ac er mwyn sicrhau cyflenwad digonol o dai fforddiadwy. Roedd y Pwyllgor yn hapus i argymhell yr Adroddiad Monitro Blynyddol i'r Pwyllgor Gwaith fel sylfaen ar gyfer y gwaith o fonitro'r CDLIC yn y dyfodol; gan gadarnhau bod y CDLIC yn perfformio'n briodol ac yn darparu tystiolaeth nad oes unrhyw bolisi cynllunio unigol yn methu â bodloni ei amcanion; fodd bynnag, penderfynodd y Pwyllgor hefyd i wahodd Swyddogion i ystyried ffyrdd o baratoi fersiwn fwy gweledol, hawdd ei darllen, o'r Adroddiad Monitro Blynyddol ar gyfer y flwyddyn fonitro nesaf.

Cydnabuwyd gan y Pwyllgor Gwaith y gwaith a oedd wedi mynd i mewn i baratoi'r Adroddiad Monitro Blynyddol a chroesawodd ei ganlyniadau. Nododd y Pwyllgor Gwaith y pwyntiau a wnaed gan Sgriwtini a gofynnwyd am gadarnhad gan y Swyddog os oedd gwneud yr Adroddiad Monitro Blynyddol yn rhywbeth mwy darllenadwy, yn cynnwys mapiau manylach, yn rhywbeth y gallai'r Swyddogion ei wneud. Nododd y Prif Swyddog Cynllunio bod yn rhaid i'r Adroddiad Blynyddol gydymffurfio â fformat penodol o ddogfennu'r holl ddangosyddion angenrheidiol ond y byddai Swyddogion yn edrych ar ddarparu rhyw fath o atodiad a/neu grynodedd gyda'r adroddiad sydd yn haws i'w darllen.

Penderfynwyd derbyn yr Adroddiad Monitro Blynyddol ar y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd o Awst, 2017 hyd at Mawrth, 2019 a'r casgliadau ynddo ac awdurdodi'r Prif Swyddog Cynllunio i wneud unrhyw newidiadau/diwygiadau a/neu gywiriadau golygyddol terfynol cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref, 2019.

9 GOSTWNG OED MYNEDIAD I YSGOL LLANDEGFAN

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc yn dilyn cais gan Gorff Llywodraethol Ysgol Llandegfan i ymgynghori ar ostwng oedran mynediad yr ysgol i'r Pwyllgor Gwaith ar gyfer ei ystyriaeth.

Adroddodd y Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc bod Corff Llywodraethol Ysgol Llandegfan wedi cyflwyno cais i'r Cyngor yn gofyn iddo ymgynghori ar ostwng yr oedran mynediad ar gyfer yr ysgol er mwyn gallu derbyn disgyblion yn rhan-amser o'r mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed (yn weithredol o fis Medi 2020) yn hytrach na'r trefniadau presennol lle bydd disgyblion yn cael eu derbyn yn llawn amser ym mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 4 oed. Mae'r Corff Llywodraethol o'r farn y byddai hyw yn ddatblygiad pwysig i'r ysgol gan y byddai'n galluogi disgyblion i gael mynediad i ddarpariaeth helaeth a chyfoethog a byddai'n sicrhau cysondeb, cynnydd a pharhad yn addysg y disgyblion, ynghyd â darparu addysg feithrin ffurfiol ar gyfer plant y dalgylch. Byddai hefyd yn galluogi'r ysgol i drefnu gofal plant hyblyg a fforddiadwy ar gyfer rhieni sy'n dymuno dychwelyd i'r gwaith.

Siaradodd y Cynghorydd Alun Roberts fel Aelod Lleol o blaid y cais gan dynnu sylw at y ffaith bod Ysgol Llandegfan yn ysgol lwyddiannus ond a all fod o dan anfantis oherwydd y trefniadau presennol gan nad oes modd i'r ysgol gynnig clwb gofal/brecwast i'r disgyblion meithrin ac o ganlyniad bod rhieni yn dewis mynd â'u plant i ysgolion cyfagos er mwyn derbyn y ddarpariaeth hon. Byddai gostwng yr oedran mynediad yn dod â nifer o fanteision addysgol gan gynnwys, ond nid yn gyfyngedig i, galluogi'r ysgol i gynnig darpariaeth gadarn fwyddyn yn gynharach nag sy'n digwydd ar hyn o bryd gan ei galluogi i gyflwyno ethos a sylfaen addysgol gadarn yr ysgol yn gynt gyda hynny yn y pen draw yn hwyluso cynnydd addysgol y disgyblion. Yn ogystal, byddai newid ystod oedran yr ysgol yn gwella cysondeb yn y ddarpariaeth cyn ysgol, yn enwedig o ran darpariaeth ieithyddol.

Nododd y Pwyllgor Gwaith y sylwadau a wnaed ac fe gytunodd i'r cais y dylid cynnal ymgynghoriad ar ostwng yr oedran mynediad i Ysgol Llandegfan.

Penderfynwyd cymeradwyo symud ymlaen i ymgynghori ar ostwng oedran mynediad Ysgol Llandegfan i dderbyn disgyblion yn rhan amser o'r mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn 3 oed yn weithredol o Fedi 2020.

10 FFRAMWAITH DATBLYGU CENEDLAETHOL DRAFFT

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol, yn cynnwys ymateb drafft Cyngor Sir Ynys Môn i Ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol Drafft ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor Gwaith.

Yn absenoldeb yr Aelod Portffolio Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd, adroddodd y Cadeirydd bod ymateb drafft y Cyngor i'r ymgynghoriad ar gynigion o fewn y Fframwaith Datblygu Lleol wedi'i rannu â holl Aelodau'r Cyngor er gwybodaeth ac ar gyfer eu mewnbwn. Yn ogystal, mae sylwadau wedi eu derbyn gan gynghorau tref a chymuned ac maent wedi eu hanfon ymlaen at y Swyddogion. Mae Arweinwyr y chwe Chyngor yng ngogledd Cymru hefyd yn rhoi ymateb at ei gilydd ar ran Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru er mwyn tynnu sylw at fannau lle mae cynigion y Fframwaith yn gwyro oddi wrth ddyheadau'r Bwrdd ar gyfer yr ardal. Dywedodd y Cadeirydd ei bod bellach yn deall bod y dyddiad cau o 1 Tachwedd, 2019 ar gyfer ymateb i'r ymgynghoriad bellach wedi'i ymestyn i 15 Tachwedd 2019 ac ychwanegodd yr hoffai fanteisio ar y cyfle hwn i ddiolch i Swyddogion y Cyngor am gydlynu'r ymateb ac am ddod â'r wybodaeth at ei gilydd.

Dywedodd y Prif Swyddog Cynllunio bod ymateb i'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn hynod bwysig gan y bydd yn gosod y cyfeiriad ar gyfer datblygu yng Nghymru rhwng 2020 a 2040; mae'n amlinellu strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol drwy'r system gynllunio, yn cynnwys cynnal a datblygu economi ffyniannus, datgarboneiddio, datblygu ecosystemau gwydn a gwella iechyd a llesiant cymunedau. Mae'n gynllun gofodol ac mae'n rhan o'r haen uchaf o gynlluniau datblygu sy'n canolbwyntio ar faterion a heriau ar raddfa genedlaethol. Mae'r Cyngor felly'n croesawu'r cyfle i wneud sylwadau ar y Fframwaith ac er ei fod yn cefnogi'r egwyddor o greu Fframwaith o'r fath, mae ganddo bryderon ac amheuon difrifol mewn perthynas â nifer o themâu a pholisïau yn y Fframwaith Datblygu Drafft, yn enwedig mewn perthynas â'r canlynol -

- Cydnabod y Prosiectau o Arwyddocâd Cenedlaethol Presennol (NSIP) - mae'r Cyngor o'r farn nad yw'r Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) drafft yn rhoi digon o gydnabyddiaeth i brosiectau megis Wylfa Newydd a National Grid na gallu ynni niwclear i gwrdd â thargedau allyriadau. Ni ellir gorbwysleisio pwysigrwydd y prosiectau hyn i dwf economaidd Ynys Môn a gogledd orllewin Cymru yn y dyfodol ac mae angen i hynny gael ei adlewyrchu yn y FfDC.
- Agwedd tuag at Ynni Carbon Isel – mae agwedd y FfDC drafft tuag at ynni carbon isel yn rhy gul gan ganolbwyntio'n ormodol ar ddatblygiadau gwynt a solar. Mae dynodiad mwyafrif yr Ynys fel ardal flaenoriaeth ar gyfer ynni gwynt a solar o bryder sylweddol ac mae'n annerbyniol. Mae'r Cyngor yn gwrthwynebu'r dynodiad hwn am nifer o resymau gan gynnwys materion yn ymwneud â'r isadeiledd sydd ei angen er mwyn cynnal datblygiadau o'r fath.
- Ardaloedd Twf Rhanbarthol - mae'r Cyngor wedi synnu ac yn siomedig iawn nad yw Caergybi wedi'i chynnwys na'i diffinio fel ardal o dwf rhanbarthol yng Nghymru ac mae o'r farn bod angen i'r FfDC cael ei ddiwygio er mwyn adlewyrchu pwysigrwydd strategol posibl Caergybi i Gymru.
- Gweledigaeth ar gyfer Ardaloedd Gwledig – Mae cefnogi ardaloedd gwledig a hyrwyddo eu datblygiad a'u ffyniant yn bwysig i'r Cyngor yn Ynys Môn fel y mae i nifer o Gynghorau eraill yng ngogledd Cymru. Mae'r Cyngor yn credu nad yw'r FfDC drafft yn darparu digon o weledigaeth na chyfeiriad ar gyfer ardaloedd gwledig sydd â naws drefol ac maent yn methu â chydabod a deall pwysigrwydd twf twristiaeth a'r economi ymwelwyr i'r ardal.
- Polisi Iaith Gymraeg – teimlir fod peidio â chael polisi iaith Gymraeg penodol yn rhywbeth sylfaenol sydd wedi'i adael allan.

- Cysylltedd a Thrydedd Bont - mae'r Cyngor yn siomedig na wneir unrhyw gyfeiriad yn y FfDC drafft tuag at y drydedd bont arfaethedig rhwng yr Ynys a'r tir mawr a gofynnir bod hyn yn cael ei gydnabod a'i gynnwys yn y FfDC terfynol.
- Cysylltiadau Awyr – mae'r Cyngor yn ystyried y dylai'r FfDC roi mwy o bwyslais ar rôl genedlaethol Maes Awyr Caerdydd ac ar y pwysigrwydd o gysylltu gogledd a de Cymru a'r rhan y mae'r gwasanaeth yn ei chwarae yn natblygiad economaidd gogledd orllewin Cymru gan ddarparu cysylltedd busnes, cyfleoedd twristiaeth ac amseroedd teithio byrrach.
- Tai Fforddiadwy - mae'r Cyngor yn nodi bod y FfDC yn gosod targed uchelgeisiol ar gyfer y ddarpariaeth o dai fforddiadwy ac mae'n cyfeirio at yr angen i 47% o dai ychwanegol fod yn dai fforddiadwy ar gyfer y cyfnod o 5 mlynedd o 2018/19 i 2022/23; er nad yw'r Cyngor yn gwrthwynebu'r dyhead hwn, mae'n codi cwestiynau am hyfywdra'r datblygiad mewn ardal fel Ynys Môn gydag ychydig iawn o wybodaeth yn y Fframwaith am sut y bydd y targed hwn yn cael ei gyflawni.

Adroddodd y Cynghorydd G.O.Jones, Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio bod y Pwyllgor wrth ystyried y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn ei gyfarfod ar 24 Hydref, wedi trafod goblygiadau tymor hir yr FfDC ar gynlluniau strategol yr Ynys yn y dyfodol a'r effeithiau tebygol ar raglen strategol y Cyngor ac ar lesiant cymunedol. Nododd y Pwyllgor y pryderon a fynegwyd am nifer o agweddau o'r FfDC fel y cyfeiriwyd atynt uchod ac o wytnwch ymateb drafft y Cyngor i'r ymgynghoriad y bu ei argymhell i'r Pwyllgor Gwaith. Yn ychwanegol at hyn, cefnogodd y Pwyllgor Sgriwtini y syniad y dylid gwahodd Comisiynydd y Gymraeg i annerch Aelodau - un ai mewn cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini neu yn un o'r sesiynau briffio Aelodau misol a gynhelir - ar yr angen am Bolisi Iaith Gymraeg penodol yn y FfDC.

Nododd y Pwyllgor Gwaith y pwyntiau a godwyd gan y Pwyllgor Sgriwtini gan nodi eu bod yn ymwybodol bod diddordeb sylweddol yn y mater hwn gyda nifer o sylwadau wedi eu cyflwyno a phryderon wedi eu codi. Wrth gytuno â rhan helaeth yr ymateb drafft fel y'i cyflwynwyd, tynnodd Aelodau'r Pwyllgor Gwaith sylw penodol at eu hanfodlonrwydd â'r ffaith i Gaergybi gael ei hepgor fel canolfan dwf ranbarthol a'r diffyg cyfeiriad at drydedd bont ynghyd â'u hanesmwythyd gyda dynodiad arfaethedig rhan fawr o'r Ynys fel ardal flaenoriaeth ar gyfer ynni gwynt a solar, rhywbeth yr oeddent yn ei ystyried yn annerbyniol ar sail effeithiau tirlun, amgylcheddol, economaidd a chymunedol posibl datblygiadau o'r fath ynghyd â'r effaith y byddai'n ei gael ar ddiwydiant twristiaeth yr Ynys. Tra'n cydnabod y byddai angen i geisiadau cynllunio ar gyfer y pethau o dan sylw gael sylw ar sail achos wrth achos, roeddent yn cytuno ag ymateb y Swyddogion fod yr ymagwedd tuag at y mater hwn yn creu disgwyliad y byddai datblygiadau o'r fath yn dderbyniol beth bynnag eu heffeithiau ac roeddent o'r farn bod hyn yn destun pryder. Roedd y Pwyllgor Gwaith yn gobeithio y byddai Llywodraeth Cymru yn ystyried ymateb y Cyngor fel un derbyniol ac yn adeiladol a phwysleisiodd os oedd y cynllun yn mynd i weithio ar gyfer trigolion, cymunedau ac economi'r Ynys, roedd angen i'r pwyntiau a godwyd gael ystyriaeth a sylw wrth baratoi fersiwn derfynol yr FfDC.

Penderfynwyd –

- **Cymeradwyo'r llythyr ynghlwm gan gynnwys Atodiad A fel ymateb Cyngor Sir Ynys Môn i Ymynghoriad Llywodraeth Cymru ar y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (2020-2040).**
- **Bod awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i'r Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol wneud unrhyw fân newidiadau, amrywiadau neu gywiriadau a nodir ac sy'n rhesymol angenrheidiol cyn cyhoeddi'r ymateb ffurfiol.**

11 CWRS GOLFF LLANGEFNI

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Lle a Llesiant Cymunedol mewn perthynas â dyfodol Cwrs Golff Llangejni ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor Gwaith.

Yn absenoldeb yr Aelod Portffolio Prosiectau Mawr a Datblygiad Economaidd, dywedodd y Cadeirydd bod yr adroddiad yn nodi'r gwaith sydd wedi'i wneud ers i'r cyfrifoldeb am y Cwrs Golff gael ei drosglwyddo'n ôl i'r Cyngor ym mis Hydref, 2018 yn dilyn penderfyniad partneriaeth Llangejni i beidio â cheisio estyniad i brydles yr adnodd nac i ofyn am drosglwyddiad ased cymunedol gan y Cyngor. Mae rhan o'r gwaith hwn wedi cynnwys ymgynghoriad cyhoeddus helaeth ar waredu'r ased (y mae crynodeb ohono i'w weld yn yr adroddiad) gyda'r Pwyllgor Gwaith ym Mai 2018 wedi cefnogi mewn egwyddor argymhelliad i gael gwared ag annedd y Ffridd a'r 41 acer drwy eu gwerthu ar y farchnad agored gyda'r arian cyfalaf a dderbynnir yn cael ei glustnodi ar gyfer datblygu cyfleusterau'r canolfannau hamdden presennol. Mae Swyddogion yn parhau i fod o'r farn amodol mai'r penderfyniad hwn yw'r un cywir a'i fod yn darparu cyfle i fuddsoddi mewn cyfleusterau hamdden lleol er mwyn gallu sicrhau manteision llesiant ac iechyd ehangach.

Dygodd y Rheolwr Busnes Gwasanaeth (Rheoleiddio a Datblygiad Economaidd) sylw at y ffaith bod rhaid i'r Cyngor Sir, o ystyried y sensitifrwydd sydd ynghlwm â'r broses o gael gwared ar ased, sicrhau bod yr holl brosesau o'r fath felly yn gadarn, yn drylwyr ac yn cydymffurfio'n gyfan gwbl â gofynion statudol. Rhaid i effaith y cais gael ei asesu'n ddigonol yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol ac fe argymhellir y dylai'r swyddogion, fel rhan o'r cam nesaf, ystyried a pharatoi'r asesiadau effaith angenrheidiol ynghyd ag ymgymryd ag ymarfer ymgynghori cyhoeddus pellach. Mae'r rhain yn ofynion statudol er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth lawn â'r ddeddfwriaeth. Yna, bydd adroddiad llawn yn dod yn ôl i'r Pwyllgor Gwaith fel y gall ddod i benderfyniad terfynol ar y mater.

Penderfynwyd -

- **Nodi cynnwys yr adroddiad a'r ymatebion a gafwyd i'r prosesau ymgynghori hyd yma.**
- **Llwyr gefnogi a chymeradwyo argymhelliad y Gwasanaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd i ymgymryd â'r gwaith o baratoi asesiadau effaith pellach yn gwbl unol â gofynion y ddeddfwriaeth berthnasol.**
- **Cefnogi a chymeradwyo cyfnod pellach o ymgynghori â'r cyhoedd.**

12 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

Ystriwyd, ac fe benderfynwyd o dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, i gau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr

eitem a ganlyn oherwydd y golygai rhyddhau gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym Mharagraff 16 o Atodlen 12A y Ddeddf honno.

13 DIWEDDARIAD YMDDIRIEDOLAETH ADDYSG BELLACH YNYS MÔN

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a oedd yn darparu diweddariad ar y cynnydd a wnaed o ran ailstrwythuro Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn ar gyfer ystyriaeth y Pwyllgor Gwaith.

Yn dilyn cyflwyno cyfrifon Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn i'r Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod 29 Ebrill, 2019, gofynnodd y Pwyllgor Gwaith am i strwythur yr Ymddiriedolaeth gael ei adolygu gyda'r nod o sicrhau bod mwy o gyllid yn cael ei ddefnyddio er mwyn bodloni dibenion elusennol yr Ymddiriedolaeth h.y. cynorthwyo disgyblion presennol a chyn ddisgyblion pum ysgol Uwchradd y Cyngor i gynnal eu haddysg neu i ymgymryd â chymwysterau galwedigaethol neu broffesiynol. Yn dilyn cyfarfod y Pwyllgor Gwaith, cynhaliwyd trafodaethau â Phenaethiaid y 5 ysgol uwchradd er mwyn adnabod dulliau posibl ar gyfer defnyddio arian yr Ymddiriedolaeth er mwyn sicrhau budd i ddisgyblion cyfredol a chyn ddisgyblion a'r ffordd orau o ddyrannu'r cyllid i'r 5 ysgol. Mynegwyd mai'r ysgolion eu hunain sydd yn y sefyllfa orau i adnabod y disgyblion a allai elwa. Mae'r cynigion perthnasol wedi eu nodi yn yr adroddiad. Cafodd cyfreithiwr allanol hefyd ei gyflogi i gynghori ar opsiynau posibl mewn perthynas ag adolygu a diweddarau'r cynlluniau sy'n llywodraethu'r Ymddiriedolaeth Addysg Bellach ac i wella'r defnydd o'r Gronfa. Tra bo angen diweddarau'r dogfennau llywodraethiant, rhywbeth a fydd yn golygu gwaith gwaith pellach a chytundeb y Comisiwn Elusennau, mae sgôp i ddefnyddio'r gronfa mewn ffordd wahanol o fewn cwrdd y cynlluniau presennol.

Mae Adroddiad Blynyddol a chyfrifon 2018/19 (fel y'u cyflwynwyd o dan eitem 7 ar yr agenda), yn dangos bod gwerth y Gronfa gyffredinol yn £3.237m ac yn cynnwys 2 gronfa benodol – y Gronfa Waddol (£2.78m) sy'n cynnwys yn bennaf arian o eiddo buddsoddiad gyda'r gweddill yn fuddsoddiadau masnachu, dyledwyr a chredydwyr ac arian parod yn y banc sy'n golygu ei fod yn anaddas ar gyfer ei ddosbarthu i fodloni amcanion elusennol yr Ymddiriedolaeth; a'r Gronfa Gyfyngedig (£455k) yn cynnwys buddsoddiadau masnachol ac arian parod yn y banc y gellir ei ddosbarthu er mwyn cwrdd ag amcanion elusennol yr Ymddiriedolaeth. Mae'r adroddiad yn nodi'r modd y bydd yr arian sy'n weddill sy'n cael ei greu gan yr Ymddiriedolaeth bob blwyddyn yn cael ei ddosbarthu rhwng Elusen David Hughes ar gyfer y tlodion (elusen ar wahân nad yw o dan reolaeth y Cyngor) a dwy is-gronfa o dan y Gronfa Gyfyngedig sydd er lles disgyblion cyfredol a chyn-ddisgyblion pum ysgol uwchradd yr Ynys. Gan nad yw'r Pwyllgor Gwaith ar hyn o bryd yn gosod cyllideb, nid yw'n bosib penderfynu ar yr arian dros ben y bydd y Gronfa efallai yn ei wneud bob blwyddyn a faint fydd ar gael ar gyfer pob cronfa ar ôl gwario ar gynnal a chadw eiddo ar y stad. Mae'r adroddiad yn cynnig cyllideb benodol ar gyfer gwaith trwsio a chynnal a chadw a fydd yn cael ei chynyddu bob blwyddyn yn unol â'r cynnydd yn chwyddiant y rhenti a dderbynnir.

Cynghorwyd y Pwyllgor Gwaith bod cyllid sylweddol ar gael i ddarparu cymorth i ddisgyblion cyfredol a chyn-ddisgyblion a bod modd i'r Ymddiriedolaeth greu digon o arian dros ben er mwyn cynnal lefel o gymorth ar gyfer y dyfodol. Mae angen i eiriad y Cynllun gael ei ddiweddarau er mwyn cadarnhau'r ddogfen ond gellir

gwneud hyn heb orfod gwneud newidiadau sylweddol i ddibenion elusennol yr Ymddiriedolaeth. Mae'r pum Ysgol Uwchradd yn fodlon gweinyddu'r gwaith o ddyfarnu'r cyllid i ddisgyblion a chyn-ddisgyblion ar ran yr Ymddiriedolaeth ac mae modd i'r cynlluniau grant arfaethedig gael cyflawni o fewn geiriad presennol y Cynlluniau.

Penderfynwyd -

- **Cymeradwyo'r cynigion canlynol i ddefnyddio cyllid Ymddiriedolaeth Addysg Bellach Ynys Môn –**

- **Dyrannu £55,000 i bob ysgol uwchradd er mwyn cyllido'r gost o Hyfforddwyr Dysgu ym mhob ysgol. Bydd yn fater i bob ysgol unigol benderfynu dros ba gyfnod o amser y defnyddir y cyllid.**
- **Bod £8,000 yn cael ei ddyrannu yn y lle cyntaf i bob ysgol uwchradd er mwyn galluogi ysgolion i ddarparu grantiau sy'n cynorthwyo myfyrwyr sy'n ddifreintiedig yn ariannol i gael lle mewn coleg/prifysgol a/neu er mwyn helpu i brynu llyfrau ac offer angenrheidiol er mwyn mynychu'r cyrsiau yn y flwyddyn gyntaf. Mater i bob ysgol unigol fydd asesu pob cais a dyfarnu grantiau yn seiliedig ar eu meini prawf asesu.**
- **Y Gwasanaeth Addysg i ofyn i Goleg Cymraeg Cymru weinyddu'r ysgoloriaethau i fyfyrwyr o gefndiroedd ariannol difreintiedig fel y gallant ddilyn cyrsiau prifysgol neu goleg drwy gyfrwng y Gymraeg.**
- **Dirprwyo'r awdurdod i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/ Swddog Adran 151 benderfynu faint o gyllid sy'n cael ei ddyrannu i'r 3 cynllun yn y dyfodol. Bydd y swm a ddyrennir yn ddibynnol ar y gwarged a wneir gan y Gronfa.**
- **Bod y gyllideb ar gyfer gwaith trwsio a chynnal a chadw yn cael ei gosod ar £50,000 ar gyfer 2020/21 a bod y swm hwn yn cael ei chwyddo bob blwyddyn yn unol â'r cynnydd chwyddiant o ran y rhenti a dderbynir. Rhaid i unrhyw swm sy'n uwch na'r gyllideb hon gael ei chymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith.**
- **Dirprwyo'r grym i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/ Swyddog Adran 151 a'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/ Swyddog Monitro gwblhau'r gwaith angenrheidiol er mwyn diweddarau geiriad y cynllun. Os yw'r Comisiwn Elusennau o'r farn bod y newidiadau y bwriedir eu gwneud yn newid sylweddol i weithrediad y gronfa, bydd y mater yn cael ei gyfeirio'n ôl i'r Pwyllgor Gwaith am drafodaeth bellach ac am gadarnhad.**

Daeth y cyfarfod i ben am Time Not Specified

**CYNGHORYDD <NAME>
CADEIRYDD**